

Et vidne fra fortiden

Af Uri Avnery (14.9.02)

En person som døde for 1900 år siden blev i denne uge stævnet for Ariel Sharons verbale skue-ret.

Det er i sig selv ikke overraskende. I jødisk bevidsthed er der ingen klar grænse mellem fortid og nutid og ej heller mellem historie og myte. Det er muligvis resultatet af at leve uden for historien i tusinder af år. Hvorom alting er, i alle diskussioner om fremtiden er jøder vant til at inddrage personer fra den fjerne fortid.

Josef ben-Mattathias, bedre kendt ved sit romerske navn Josephus Flavius, var ætling af en præstefamilje i Jerusalem. Da det jødiske oprør mod Rom brød ud i år 66 blev han udnævnt til kommandant i Galilæa. Da romerne generobrede området havde han søgt tilflugt i den befæstede by Jotapata (Jodpat), men reddede sig ved et kvikt påfund. Byens forsvarere besluttede at dræbe hinanden (ligesom forsvarerne af Massada senere gjorde) og afgjorde ved lodtrækning, hvem der skulle dræbe hvem. Josef ordnede det, så han blev den sidste i live, overgav sig til romerne og blev kejserens hoffhistoriker.

Hans bog *Den jødiske krig* er den vigtigste kilde om Jerusalems fald og ødelæggelsen af det jødiske tempel – en traumatisk begivenhed som har sat sig dybe spor i den jødiske bevidsthed helt frem til i dag. Hvert år på den niende dag af måneden *av* [i den jødiske kalender] må jøder sørge over templets ødelæggelse og israelsk lov forbyder forlystelser på denne dag. Det israelske krav på suverænitæt over tempelbjerget er således en stor hindring for israelsk-palæstinensisk fred.

For nogle dage siden, på den første dag i det nye jødiske år (som i år faldt på den 7. september. mt) inviterede Ariel Sharon sig selv til et højtideligt

interview med to håndplukkede interviewere fra den statsejede radio Kol Israel. Det var ikke vanskeligt, da Sharon nu er den direkte chef for alle statsejede medier.

(Han opnåede dette ved et lille kup: den minister fra Arbejderpartiet, som havde disse medier under sig, blev overtalt til at træde tilbage og tage imod en kæmpeløn som direktør for en bank, som kollapsede den næste dag. I strid med koalitions-aftalen, snuppede Sharon porteføljen selv. Nu kontrollerer han de statslige medier på samme måde som Stalin kontrollerede sine og med samme resultater.)

I interviewet blev Sharon spurgt om de Gush Shalom aktivister, der ifølge intervieweren samler materiale om israelske soldater med henblik på at give det til den internationale krigsforbryderdomstol i Haag.

Det var øjensynlig et spørgsmål Sharon havde plantet, for han havde medbragt et vidnesbyrd til retsforfølgelsen: et citat fra Josephus Flavius.

Først anklagede Sharon Gush aktivister (inklusive mig) for forræderi og spionage i krigstid. Ifølge ham indsamler vi navn på israelske officerer og soldater med henblik på at stemple dem overfor "fjender af Israel", nemlig dommerne i den internationale domstol i Haag. "Ingen handling er mere foragtelig end dette", udtalte han.

Efter at have erklæret at Gush aktivisterne ville så uenighed i rækkerne, læste han en lang passage fra Josephus som han havde taget med: "De (Jerusalems forsvarere) kæmpede imod hinanden og deres handlinger frydede belejrerne. I sandhed, det onde romerne bragte over byen var ikke værre end det onde forsvarerne øvede mod hinanden. Efter dette kunne byens fald ikke gøre katastrofen værre. De ulykker som nedkaldtes over byen før dens fald var så forfærdelige, at man må sige at skænderiet erobrede byen og at romerne erobrede skænderiet, som var stærkere end dens belejrede mure."

Problemet med dette citat er at det er helt irrelevant, for at sige det pænt. Assistenterne som havde forberedt det for Sharon er tilsyneladende uvidende om historie.

For det første er der ingen der belejrer

os. Vi belejrer palæstinenserne. I denne historie er vi romerne og palæstinenserne jøderne.

For det andet var den borgerkrig som brød ud i den belejrede by ikke en krig mellem dem som støttede oprøret og dem som var imod, mellem ekstremister og moderate, eller, i vore dages ord, mellem højre og venstre. Krigen brød ud mellem zeloterne indbyrdes, eller, for at bruge vore dages ord igen, mellem det ekstreme højre (Sharon) og det endnu-mere-ekstreme-højre (Effi Eitam og hans slags). De moderate, de som argumenterede for at en krig mod Romerriget var håbløs, var blevet likvideret af zeloterne længe før. De tiders Rabin-typer blev myrdet, en efter en.

For det tredje, de sindssyge zeloter slog virkelig hinanden ihjel inde i den besatte by, de ødelagde de resterende lagre af mad og demoraliserede den sultende befolkning. Men byen faldt ikke på grund af skænderierne. Selv hvis forsvarerne havde opført sig eksemplarisk og forenet sig bag Sharon og Ben-Eliezer (undskyld bag Jochanan fra Giscala og Shimon Bar-Giora), ville romerne være brudt igennem bymurene. Ingen kunne stoppe deres enorme militære magt i længere tid.

Det var oprøret selv som var et udslag af sindssyge. Afslutningen på det jødiske samfunds historie i Palæstina blev uundgåelig da zeloterne overtog kontrollen. Dette blev kun understøttet af at jøderne uden for Palæstina – som allerede på det tidspunkt udgjorde to tredjedele af det jødiske folk – vendte ryggen til oprørerne.

For resten var Sharons angreb på Gush Shalom så vigtigt for hans yndlinge at det blev annonceret i fem på hinanden følgende nyhedsudsendelser den morgen. Alle hans andre udtalelser i interviewet, som f.eks. scoopet om hans kommende besøg i Indien og det palæstinensiske parlaments møde, blev forbigået.

Det er muligvis et vink om hvad der vil komme. Sharon planlægger et angreb over hele linjen på Gush Shalom og hele den seriøse fredslejr for at stoppe enhver kritik og skræmme andre modstandere til tavshed. Hans ord er ikke kun ment som et pres for at få statsanklageren til at rejse sag mod Gush aktivister, men er også en

simpel tilskyndelse til mord helt i tråd med hans taler i tiden op til mordet på Rabin.

Hvad gør Sharon så bange? Det ser ud til at Gush Shaloms aktioner får mange soldater til at tænke, for første gang, på muligheden af at visse handlinger ikke blot er umoralske og saboterer alle chancer for fred, men også er i modstrid med israelsk og international lovgivning og måske kan karakteriseres som krigsforbrydelser. Når alt kommer til alt er flertallet af soldaterne fornuftige mennesker. Sharon hører ekkoet. For at overdøve budskabet vælger han at gøre budbringeren tavs. Jeg tror at ikke engang Josephus Flavius vil hjælpe ham med at opnå det.

Uri Avnery er grundlægger af fredsgruppen Gush Shalom (se <http://www.gush-shalom.org/english/index.html>). Han og hans gruppe har været ét af de få opløftende momenter i tiden efter fredsbevægelsens forsvinden med Oslo-processens nederlag. Hans bog *Israel uden zionisme* udkom på dansk allerede i 1970.

Josephus Flavius bog *Den jødiske krig* (*De bello judaico*) findes i en fin dansk oversættelse af Erling Harsberg og er udkommet på Museum Tusculanum i 1997. Her hedder Jochanan dog Johannes og Shimon Bar-Giora Simon, søn af Gioras.

Effi Eitam er tidligere general, minister i Sharons regering og leder af det National-religiøse parti.

Benjamin Ben-Eliezer er tidligere general, tidligere forsvarsminister i Sharons regering og leder af Arbejderpartiet.

Oversat af Morten Thing